Total No. of Printed Pages—8

5 SEM TDC GEEC (CBCS) GE 5

2 0 2 1

(Held in January/February, 2022)

ECONOMICS

(Generic Elective)

Paper : GE–5

(Introductory Microeconomics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) অৰ্থবিজ্ঞানত সুযোগ ব্যয় বুলিলে কি বুজা ?

What do you mean by opportunity cost in economics?

(b) অৰ্থনৈতিক আৰ্হিৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা ।

Write any one feature of economic model.

(c) উপভোক্তা আৰু উৎপাদনকাৰীৰ উদ্বৃত্তৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

State one distinction between consumer and producer surplus.

(d) পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক প্ৰতিষ্ঠানৰ দীৰ্ঘকালীন দিশ নিৰ্ণয়কাৰী এটা হ্ৰস্বকালীন চৰ্ত লিখা।

Mention one short-term condition which gives long-term direction to the competitive firms.

(e) নিৰপেক্ষ ৰেখাতত্ত্ব তলৰ কোনটো প্ৰান্তিক প্ৰতিকল্পন হাৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল?

Indifference curve analysis is based on which of the following marginal rates of substitution?

(i) ক্ৰমবৰ্ধমান

Increasing

(ii) ক্ৰমহ্ৰাসমান

Decreasing

(iii) স্থিৰ

Constant

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(সঠিক উত্তৰটি বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(f) এখন প্ৰতিষ্ঠানে এটা ঠাইৰ বাবে দিব লগা দৰ নিৰ্ভৰ কৰে

A firm's willingness to pay for a location depends on

(i) চলন্ত ব্যৱসায় ব্যয়ৰ ওপৰত

the cost of running business

(ii) প্ৰতিষ্ঠানখনৰ লাভৰ ওপৰত

the profit of the firm

(iii) প্ৰতিষ্ঠানখনৰ বিক্ৰীৰ ওপৰত

the sale proceeds of the firm

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(সঠিক উত্তৰটি বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(g) দক্ষ শ্ৰমিকৰ যোগানৰ উদাহৰণ হয়

Availability of skilled labour is an example of

(i) মাত্ৰা সম্প্ৰসাৰণ মিতব্যয়িতা

economies of scale

(ii) মাত্ৰা সম্প্ৰসাৰণ অমিতব্যয়িতা

diseconomies of scale

(iii) মাত্ৰা সম্প্ৰসাৰণ মিতব্যয়িতা আৰু অমিতব্যয়িতা দুয়োটাই

both economies and diseconomies of scale

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

None of the above

(সঠিক উত্তৰটি বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(h) চাহিদা ৰেখাৰ পৰিৱৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত কোনটো সত্য নহয়?

What is not true for the shift in the demand curve?

(i) দ্ৰব্যৰ দৰৰ পৰিৱৰ্তন

The price of the good changes

(ii) ক্ৰেতাৰ আয়ৰ পৰিৱৰ্তন

Change in the income of the buyer

(iii) উপভোক্তাৰ ৰুচিৰ পৰিৱৰ্তন

Taste of the consumer changes

(iv) সম্পৰ্কিত দ্ৰব্যৰ দৰৰ পৰিৱৰ্তন

The price of the related goods changes

(সঠিক উত্তৰটি বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

2. তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো **150** শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on any *four* of the following **(within 150 words** each) :

(a) সম্পত্তিৰ অধিকাৰ আৰু অৰ্থনৈতিক দক্ষতা

Property rights and economic efficiency

(b) বজাৰ বনাম ব্যক্তিগত চাহিদা আৰু যোগান

Market versus individual demand and supply

(c) ভোগ আৰু অৱসৰৰ মাজৰ পছন্দ

Choice between leisure and consumption

(d) একচেটিয়া বজাৰ ব্যৱস্থা আৰু অবিশ্বাস নীতি

Monopoly and antitrust policy

(e) কৰ আৰু কৰৰ ব্যয়

Taxes and the cost of taxation

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (প্ৰতিটো **500** শব্দৰ ভিতৰত) :

Answer the following questions (**within 500 words** each) :

3. (a) ব্যষ্টিবাদী অৰ্থনৈতিক বিশ্লেষণ পদ্ধতিৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। ব্যষ্টিবাদী অৰ্থবিজ্ঞানৰ দুটা প্ৰধান উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা। 3+7+2=12

State and explain the different types of microeconomics analysis. Mention the two important goals of microeconomics.

অথবা / *Or*

(b) অৰ্থবিজ্ঞানৰ বিষয়বস্তুৰ সৈতে জড়িত তিনিটা অৰ্থনৈতিক সমস্যা উল্লেখ আৰু আলোচনা কৰা। 3+9=12

State and discuss the three economic problems associated with the subject matter of economics.

4. *(a)* বজাৰ চাহিদা আৰু ব্যক্তিগত চাহিদাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। এটা দ্ৰব্যৰ বজাৰ চাহিদাৰ ওপৰত তলত উল্লেখ কৰা সমূহৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা : 2+3+3+3=11

Distinguish between demand by an individual and market demand. Explain the effect of the following on the market demand for a commodity :

(i) সম্পৰ্কিত দ্ৰব্যৰ দৰৰ পৰিৱৰ্তন

Change in the price of the related goods

(ii) ক্ৰেতাৰ সংখ্যাৰ পৰিৱৰ্তন

Change in the number of buyers

(iii) আয়ৰ বিতৰণ

Distribution of income

অথবা / Or

(b) চাহিদা ৰেখাৰ অৱস্থাৰ পৰিৱৰ্তন আৰু চাহিদা ৰেখাৰ স্থানান্তৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। তলৰ ধাৰণাসমূহ চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা : 2+3+3+3=11

Distinguish between the movement along the demand curve and shift in the demand curve. Explain the following concepts with the help of diagrams :

(i) সাধাৰণ দ্ৰব্য

Normal goods

(ii) নিকৃষ্ট দ্ৰব্য

Inferior goods

(iii) প্ৰতিকল্প দ্ৰব্য

Substitute goods

5\. *(a)* *(i)* উপভোগ আৰু সঞ্চয়, *(ii)* বৰ্তমানৰ ভোগ আৰু ভৱিষ্যতৰ ভোগৰ মাজত পৰিয়ালৰ পছন্দ কেনেকুৱা হ'ব নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 6+5=11

Explain, with the help of indifference curves, the household choice between *(i)* consumption and savings, *(ii)* present consumption and future consumption.

অথবা / *Or*

(b) নিৰপেক্ষ ৰেখাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the properties of indifference curves with the help of diagrams.

6\. *(a)* বজাৰ দক্ষতাৰ চৰ্ত নিৰূপণ কৰিবলৈ কেনেকৈ উপভোক্তাৰ উদ্বৃত্ত আৰু উৎপাদনকাৰীৰ উদ্বৃত্ত ধাৰণা দুটা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰি, ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain how the concepts of consumer's surplus and producer's surplus can be used to derive the conditions of market efficiency.

অথবা / *Or*

(b) মুক্ত বজাৰ ব্যৱস্থাত কেনেকৈ প্ৰতিযোগিতাৰ উদ্ভৱ হয় আৰু প্ৰতিযোগিতাই কেনেকৈ বজাৰ ভাৰসাম্য ৰক্ষা হোৱাত সহায় কৰে, চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain diagrammatically how competition takes place in a free market and leads to market equilibrium.

7. *(a)* 'ভূমি বজাৰ' ধাৰণাটোৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভূমি বজাৰত খাজনা নিৰ্ধাৰণ পদ্ধতিটো চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 2+9=11

Define the term 'land market'. Explain rent determination in land market with the help of a diagram.

অথবা / Or

(b) পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত ভাৰসাম্য দৰ আৰু উৎপাদন কেনেকৈ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain, with the help of a diagram, equilibrium price and output determination of firm under perfect competition.

***